

30.06.2020

Sayın İlgili,

İşbu bilgi notu; 26.06.2020 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu'nun ("**Kurum**") internet sitesinde yayımlanan Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesi Hakkında Kamuoyu Duyurusu ("**Duyuru**") hakkında sizleri bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Duyuru'da; aydınlatma yükümlülüğünün, veri sorumlusunun yükümlülüklerinden biri olduğu vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda; aydınlatılma, kişisel verisi işlenen gerçek kişiler için de bir haktır. Aydınlatma yükümlülüğü; kişisel veri işlemenin, hukuka uygun şekilde yerine getirilebilmesi için olmazsa olmaz şartlardan birisi olup, ilgili kişinin talebine bağlı bir yükümlülük değildir. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda ("**Kanun**") sayılan diğer kişisel veri işleme şartlarından bağımsız olarak, aydınlatma yükümlülüğünün her durumda yerine getirilmesi gerekmektedir.

Kurum'a yapılan ihbar ve şikâyet başvuruları üzerine ilgili veri sorumlularınca Kurum'a iletilen bilgi ve belgeler üzerinden veya Kişisel Verileri Koruma Kurulu ("**Kurul**") tarafından inceleme ve araştırma yapılması öngörülen diğer dokümanlar üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda;

- Aydınlatmanın; **veri sorumlusu tarafından kişisel verilerin ilgili kişiden elde edilmesi sırasında yapılmadığı, sonradan yapıldığı veya hiç yapılmadığı,**
- Aydınlatma içeriğinin; Kanun'un 10. maddesinde sayılan hususları kapsar nitelikte olmadığı,
- Aydınlatmada; kişisel veri işleme amacının, işleme faaliyeti ile sınırlı, belirli, açık veya meşru olmadığı, **gelecekte gündeme gelmesi muhtemel başka amaçlar için kişisel verilerin işlenebileceği kanaatini uyandıran ifadelerin kullanıldığı,**
- Aydınlatmanın asgari unsurlarından olan "hukuki sebep" ile "işleme amacının" aynı anlamda kullanıldığı veya hukuki sebep unsuruna hiç yer verilmediği,
- Aydınlatma amacıyla kullanılan metinlerde anlaşılır, açık ve sade bir dil kullanılmadığı, genel nitelikte, farklı anlaşılmaya müsait, eksik, ilgili kişileri yanıltıcı ve yanlış bilgilere yer verildiği,

- Aydınlatma sürecinde, **aktarım amacına ve aktarılan alıcı grubu ya da gruplarına yeterince yer verilmediği**,
- Aydınlatma metinlerinin, genellikle işleme faaliyeti ile sınırlı olmayan, veri sorumlusu için genel veri işleme belgesi niteliğinde olan “gizlilik politikaları” veya “veri işleme politikaları” olduğu,
- Aydınlatma metinlerinin, ilgili kişi tarafından kolayca erişilebilecek bir platformda sunulmadığı,
- Katmanlı aydınlatma yöntemi tercih edildiğinde; ilgili kişilerin ayrıntılı bilgi için başka bir mecraza yönlendirilmesinden önce, ilk aşamada temel bilgilerin sunulmadığı, **detaylı aydınlatmaya erişim için uygun yol ve yöntemlerin izlenmediği, genellikle gizlilik politikaları veya veri işleme politikalarına yönlendirildiği**,
- **Açık rıza ve aydınlatmanın aynı metin veya platformda aynı başlık altında birlikte sunulduğu**,
- Aydınlatma yapıldığına dair onayın talep edildiği ve onayın verilmemesi durumunda hizmetin sunulmadığı

gibi eksikliklerin ve mevzuata aykırılıkların bulunduğu tespit edilmiştir.

Kurum, söz konusu eksiklikler ve mevzuata aykırılıklar nedeniyle veri sorumlularının Kanun’da belirtilen yaptırımlarla karşılaşmamaları için aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirirken özellikle dikkat edilmesi gereken hususları şu şekilde sıralamıştır:

1. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiğinin ispatı veri sorumlusuna aittir.
2. Aydınlatma yükümlülüğü, **kişisel verilerin ilgili kişiden elde edilmesi esnasında** veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişilerce yerine getirilmelidir.
3. Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında yapılacak bilgilendirmenin asgari olarak, Kanun’un 10. maddesinde yer alan “*veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği, işlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı, kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile Kanun’un 11. maddesinde sayılan ilgili kişi hakları*” hususlarını içermesi gerekmektedir.
4. 10.03.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ’e (“**Tebliğ**”) göre; **kişisel verilerin fiili imkânsızlık veya ilgili kişiye ulaşamaması**

nedeniyle ilgili kişiden elde edilmemesi durumunda ise, kişisel verilerin elde edilmesinden itibaren makul bir süre içerisinde veya kişisel verinin ilgili kişiyle iletişim amacıyla kullanılacak olması durumunda **ilk iletişim kurulması esnasında**, kişisel verilerin aktarılacak olması halinde ise, **en geç kişisel verilerin ilk kez aktarımının yapılacağı esnada** ilgili kişiye yönelik aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerekmektedir.

5. Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken açıklanacak olan kişisel veri işleme amacının, işleme faaliyeti ile sınırlı, belirli, açık ve meşru olması gerekmektedir. **Gelecekte gündeme gelmesi muhtemel başka amaçlar için kişisel verilerin işlenebileceği kanaatini uyandıran ifadeler kullanılmamalıdır.**
6. Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken kullanılacak metinlerde anlaşılır, açık ve sade bir dil kullanılmalıdır. Ayrıca **genel nitelikte, muğlak, eksik, yanıltıcı ve yanlış bilgilere yer verilmemelidir.**
7. “**işleme amacı**” ile “**hukuki sebebin**” aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken ilgili kişilere yapılacak bildirimde yer alması gereken **ayrı ayrı unsurlar olduğu** ve veri toplamanın “**hukuki sebebi**” ifadesiyle, **kişisel verilerin Kanun’un 5. ve 6. maddelerinde belirtilen işleme şartlarından hangisine dayanılarak işlendiğinin kastedildiği unutulmamalıdır.**
8. İşleme faaliyeti ile sınırlı olmayan, veri sorumlusu için genel veri işleme belgesi niteliğinde olan **gizlilik politikaları veya veri işleme politikaları, aydınlatma metinleri olarak kullanılmamalıdır.**
9. Aydınlatmanın kolayca erişilebilir ve fark edilebilir olmasına dikkat edilmeli, ilgili kişilerin **aydınlatmaya erişimini zorlaştıracak yöntemler kullanılmamalıdır.**
10. Kişisel verilerin aktarımının söz konusu olduğu durumlarda, **aktarımın amacına ve aktarılan alıcı grubu ya da gruplarına aydınlatmada ayrıca yer verilmelidir.**
11. Katmanlı aydınlatma yöntemi tercih ediliyorsa, ilgili kişilerin ayrıntılı bilgi için başka bir mecraaya yönlendirilmesinden önce, ilk aşamada temel bilgilerin (örneğin veri sorumlusunun kimliği ve veri işlemenin amacı) sunulduğundan emin olunmalı, yönlendirilen metinlerin işleme faaliyeti ile sınırlı içeriğe sahip olduğuna dikkat edilmelidir.

Bu kapsamda veri sorumlularının, aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirirken Kanun, Tebliğ ve Kurum'un internet sayfasında yayımlanmış olan Kurul kararları ile Kurum'ca hazırlanmış olan Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesi Rehberi'ne göre hareket edilmesi gerekmektedir.

Saygılarımızla,

Güzeldere | Balkan Hukuk Bürosu